Ч. 12. Należytość pocztową zapłacono ryczałtem

Львів, 25. березня 1928.

Почтову належитість заплачено гуртом

Рік II.

ПРАВДА

ЧАСОПИС ДЛЯ НАРОДА

Виходить що тижня

Адреса Редакції і Адм.: „ПРАВДА“ Львів, вулиця Льва Сапіги ч. 26, I. пов.

Грошеві посилки: почт. скрит. ч. 537.

Поодиноке число коштує 20 сотиків

ПЕРЕДПЛАТА

В КРАЮ: Річно 10 зол. Піврічно 5 зол. Чвертьрічно 2 зл. 50 сот. Місячно 1 зол.

ЗА КОРДОНОМ: Річно 2 амер. доляри або їх рівновартість

Як випали вибори?

Вибори до сойму і сенату скінчилися. Урядові їх висліди виказали сильне розбиття української суспільности. Численні партії не зважаючи на загальне народнє добро виставили цілий ряд своїх виборчих лист та перевели завзятий бій за мандати для „своїх“ послів. І що зискали?

Розбили українські голоси, яких дуже много змарнувалося через що український нарід стратив значне число своїх послів, які були би вийшли якраз тими змарнованими голосами.

Найсильнійшою вийшла партія УНДО. Також радикали осягнули деякі успіхи. Цілковито розторощеною вийшла т. зв. Укр. Партія Праці, яка перед виборами на всі заставки кричала, що весь нарід за нею — аж тут мимо шаленої та зовсім неперебірчивої агітації — здобула один мандат і то лиш тому, що вибраний кандидат літами цілими „зєднував“ голоси і то не на свою „партію“, а на себе самого.

Мимо цілкового розгрому, газета тої партії, якій українська суспільність завдячує лиш змарнування голосів — сміє ще й тепер писати, що „осягнула великі успіхи, бо число голосів відданих на її лісту дає перегляд, кілько людий є за нею!“ (Не забуваймо, що у Львові на її лісту впало раз шість, а другий раз аж девять голосів!).

Такі виборчі „успіхи“ всякого рода киринників аж тепер відкриють очі українського громадянства, яке на своїй шкірі не позволить робити другий раз того рода „переглядів“.

Не повезло з виборами також усяким комуністичним і соціялістичним „робам“ і „неробам“, що свідчить про те, що наш нарід не дасться зловити на большевицький рай.

Що до числа українських послів з Галичини й Волині, то в соймі буде їх 44 т. є. 10 процент, а в сенаті 10 т. є 9 процент. Це є дуже мало, в порівнанню з числом населення, якого в Польщі є около 20 процент. Коби лиш вони там у Варшаві разом ішли та в соймі не розбивалися на фракції — партії, і боролися за спільне добро цілої української суспільности.

Присилайте передплату!

Польсько-Совітські переговори

Польща навязала наново перервані недавно торговельні переговори зі Совітами. В звязи з поворотом польського посла Патека з Москви совітська преса пише, що приїхав він до Варшави по дальші розпорядження що до згаданих переговорів. Пишуть також, що начальник східного відділу Міністерства справ заграничних Голувко, котрий разом із міністром Залєським був на Сесії Ліги Націй у Женеві, мав остати там, щоби стрінутися з совітським достойником Литзиновом, з котрим відбуде конференцію в справах відновлення торговельних переговорів. Якось дуже пиняво йдуть ті переговори.

Відкликання німецького посла з Москви

Доносять із Москви, що в тамошних дипльоматичних кругах ходить по голоска, що коли совітський уряд не сповнить німецких жадань у справі арештованих у Донецькому басейні інженірів, то посол німецкий виїде з Москви, а тим самим дійде до зірвання дипльоматичних зносин Німеччини зі Совітами.

Піянство в Совітах

Урядовий часопис Совітської України „Вісти“ пише, що там у страшний спосіб люди розпіячилися і в неймовірних скількостях у кождому селі женуть „самогонку“, (горівку), на яку йде річно 150 мілїонів рублів. Вже й совітська влада бачить, що зле зачинає діятися, та застановляється, як спинитиби ту язву. Потайні „фабрики“ горівки замикається, а всі приряди конфіскується. В 1925 р. совітська міліція сконфіскувала 35 тисяч апаратів до гонення горівки, в 1926 р. 30 тисяч, а в 1927 р. 24 тисячі таких апаратів.

Та це не спиняє піянства, бо коли влада острійше переслідує тих, що женуть горівку, то вони тоді осторожнійші й ліпше вважають, щоб їх не перехоплено на тій роботі. Горівку виробляють по хатах в присутности дітий, які й собі розпиваються. Через це ширить ся страшна деморалізація і здичіння. Піянство стало жерелом шаліючого в совітах хуліганства - бандитизму. День у день ріжні хуліґани мордують людий, насилують жінок, підпалюють села, а совітська влада глядить на це крізь пальці.

Замах на Ворошилова

З Москви повідомляють, що на начального вожда червоної армії Ворошилова пляновано замах, який не вдався. Трьох террористів передісталося до кімнати, в якій Ворошилов принимав на послухання. Їх арештовано та знайдено при них бомби і револьвери. Арештованих зараз розстріляно. В Москві й на провінції переводять арештовання серед підозрілих о заговір на життя Ворошилова.

Повиборча халепа

В виборчому бюрі одної партії, яка великі гроші видала на агітацію, та мимо того вибори програла цілком, счинило страшну бучу шістьох агітаторів, яким не хотіли заплатити за їх передвиборчу „працю“. Обіцяно кождому по 100, 200 і 300 золотих. Кільканайцять разів упоминалися о тую заслуженину, та в бюрі сказали їм, що гроший не дістануть, бо „вибори програні“. Тоді незаплачені агітатори счинили таку халепу, що поліції з трудом удалося їх успокоїти щойно в комісаріяті. І так цілком надурно пропала їх тяжка передвиборча „праця“.

Останні вісти

Убийство свідка. В Вильні кількома вистрілами з револьвера вбито головного свідка з процесу Білоруської громади, Курина. Убійника арештовано.

Матуристи грабіжники. У Львові арештовано трьох польських матуристів: Ґвіда Заборського, Михайла Рачкевича і Йосифа Яворського, які уоружені в револьвери в темних улицях нападали на людий та грабили їх. Між иншими ограбили вони: Юду Зандкорна, Симона Ліхтера і Сафрана Цудека.

Випадок зі самоходом. В дорозі з Ланцута до Ряшева вивернувся самохід, яким їхало 15 осіб. Всі подорожні віднесли рани. Тяжко ранені є: поліцай Адам Хамера й учителька Марія Годзівна.

Яке значіння має для нас Рим?

(І. Л.) Нема дорощого і святішого місця для кожного християнина від Св. Землі де жив і помер Христос Спаситель. а по ній від Вічного Міста — Риму, що є осередком християнського світа, де мешкає Христовий Намісник на землі, кождочасний Св. Отець.

Колись Рим був осередком старинного поганського світа і столицею могучої і великої римської держави, до якої належали всі майже знані тоді в світі краї. Та з часом упало поганство, упала й стара римська держава, а на її руїнах повстав новий Рим — християнський. Та не відразу до того прийшло. Перші християни мусіли в Римі (як і скрізь в римській державі) критися перед очима поган, що люто переслідували всіх, що вірили в Христа. Поганам помагали переслідувати християн також жиди. Історія записала десять таких головних переслідувань, а найстрашніші з них були за часів поганських цісарів Нерона і Діоклетіяна. Місто Рим зрошене кровю святих, невинних мучеників. Одним з перших були верховні Апостоли Св. Петро й Павло, а відтак тисячі й тисячі інших. В Римі є ще й тепер підземні хідники-катакомби, де збиралися в перших віках християни на богослуження і де хоронили своїх мерців, переважно мучеників за св. віру. (Таких катакомб є в Римі дуже богато і вони тягнуться попід землю десятками кільометрів і так межують зі собою на здовж і поперек, що заблудити в них дуже легко). — В Римі ще до нині стоять останки страшного амфітеатру, що зветься Кольосей, де збиралися погани, щоби налюбуватися страшним видом, як люті звірі, страшні кровожадні й голодні льви і тигри роздирали св. мучеників. — Так римська земля пересякла кровю Божих угодників, що радо віддавали за Христа своє життя і тому вона для нас дуже цінна, свята і гідна пошани.

А відтак коли цісар Константин Великий признав християнам 313 р. свободу віри і вони вийшли з катакомб, в Римі на місце повалених поганських святинь, почали будувати величеві храми в честь Христа і Святих. Римські церкви належать до найстарших, найцінніших а переважно і до найкращих в цілому світі. Кожна майже церква має мощі святих, які перенесено там або з катакомб, або спроваджено з усіх сторін світа. До найбільших церков в Римі належить церква св. Петра, св. Павла, св. Іван Хрестителя в Лятерані і церква Пр. Діви Марії Сніжної („Санта Марія Маджоре"). — Всіх церков є кілька соток так що й кілька літ за мало, щоби їх всіх відповідно оглянути). — Тому і під тим оглядом має для нас Рим дуже велике значіння. — В Римі находяться мощі св. Петра, св. Павла, св. Ап. Вартоломея, св. Ігнатія Богоносця, св. Івана Золотоустого, св. Григорія (брата св. Василія В.) і інших святих зі Сходу.

Тут спочивають також мощі св. Кирила, Апостола Словян. Але найбільше таки значіння має Рим звідси, що тут мешкає Христовий Намісник — римський Папа, духовний Голова всіх християн.

Для нас Українців має Рим також дуже велике значіння. З Римом вяжуть нас як найкращі спомини, (яких на жаль в нас взагалі так мало). Тут приступили до св. Єдности наші епископи 1596 р. (в церкві св. Марії Маджоре), звідси виходили безустанно голоси римських Папів, що ставали завсіди в нашій обороні перед польським і російським гнетом (тай тепер стають, але цего наші хаотики не хотять бачити). Тут в Римі виховувався борець за св. Єдність митрополит Рутський а відтак богато інших світлих мужів нашої Церкви. Якою радістю мусіли наповнися серця всіх, коли Папа Пій IX. проголосив 1867 р. в церкві св. Петра, що полоцький Архіепископ і мученик Йосафат (Українець, брат наш по крови і кости) має від тепер відбирати честь, яка належиться святим! Папа Лев XIII. оснував в Римі для Українців окрему духовну семинарію (колеґію), де виховуються наші будучі священики. А скільки прихильности оказав нам Папа Пій X., або Бенедикт XV. чи теперішний Св. Отець Пій XI., хтож би то був в силі вичислити?

Коли поїдемо до Берліна, Парижа, Льондону чи деінде, то му чуємося там чужі. А як приїдемо до Риму, то ми неначе дома. Всьо для нас таке миле, таке притягаюче.

Також і про це не забуваймо, що св. Отець є Вітцем всіх своїх духовних дітий, для всіх Він має любляче батьківське серце. Його болить кривда тих, що терплять і Він радби всім помогти. Бо Він Батько і то правдивий. Він наш Батько, Він „свій". А свій, як звісно, „як не заплаче, то бодай скривиться". Тому зовсім неправдою є, що „Рим не дбає про нас і не любить нас". Він і дбає і любить нас, коби ми лише як слід зуміли то оцінити і вірно зберігали свою кат. віру.

О. ЛЕЩУК 15

Олекса Коцур

(Докінчення.)

„Оп. ч. 383/І. Всім частинам IX. бриґади. Постій, дня 17. падол. 1919. Телеграму Н. К. Г. А. ч. 392. з дня 15. XI. 1919 подається в цілости: Розпорядком телеф. з дня 14. XI. 1919, позволив п. Диктатор Петрушевич нашій делеґації в Одесі вступити в переговори з Добровольчеською армією тільки в імени і в інтересі Галицьких військ. Політичних договорів заключати п. Диктатор заборонив, а порозуміння відносно евентуальної федерації Східної Галичини з власним соймом, урядом і з власною армією — з Росією, застерігає собі самому. Таким чином рішився п. Диктатор на крок, який звільняє армію з тяжкої кризи..."

Мені потемніло в очах.

— Ну й щож? — питає.

— Хтож ми є, товаришу? — говорю напів непритомний зі зворушення.

— Зрадники у розумінню Петлюри!

— Боже, Боже! де ми докотились.

*

Я не можу спати. Ці вісти мене ріжуть і голова палає. Добре, що хоч Бродик спить. Встаю, свічу лямпу, і закриваю з одної сторони світло, щоби його не разило.

Страшні вісти. Зрада! Хто зрадник? Мій зір паде на окладинку зошита з історичними записками, що його приніс Бродик від сотника Гойвановича. „Записник страт бриґади". Пірвана біла наліпка і пять букв: „з" „ра" „ди". Невжеж погибші герої: Бучма Андрій, Кіщак Василь, дес. Борчук Іван, Цалік Гринь і прочі, прочі вписані в цій книзі, і ці, що лягли у могилу від тифу це зрадники? Хто посміє назвати їх зрадниками?? А букви порозривані, страшні своїм змістом збігаються в одно пекольне слово „зради". — Пірвана наліпка, наша Батьківщина. У здертих місцях визирає окладинка обагрена червоною краскою. Ні, це не краска. Це кров і жертви героїв, що вмірали у повені зрадливих ворогів за рідний край, за волю.

Я дрожу увесь. Чом таке діється? Де наше прибіжище...?

23. XI.

Ох, як дуже болить мене голова. Маю тиф. По ночах не можу спати. Голова, голова тріскає мені з болю. Мабуть не довго доведеться мені вже мучитись. Та Богові дяка, що я висповідався. Панотець казав, що буде молитись за моє виздоровлення. Хибаж потрібне ще кому моє життя? Гине найдороща моя Батьківщина, вмирає наша армія і я бажаю собі також вмерти. Там, у Бога буде мені любо, солодко. Буду безперестанно молити Ісуса за рідний край, за наш нарід, за добрих його провідників, за те, щоби не було у нас зрадників... Ох! голова...

— Тут був хто, Бродик?

— Панотець і санітет.

— Більше ніхто?

— Ні.

— А хто тут співає у хаті?

— ...

— Де Чайка...? Петре... Петре... Чуєш Дзвонять дзвони...

•

Другого дня переїхав курінь через Псярівку на Заливанщину. Олексу хотіли лишити в Оленівці, але дуже просився і його забрали зі собою. Обвинули його кількома коцами, а господар дав свій кожух. Лежав у критому брезентом возі, спокійний, тихий.

У селі поклали його у громадській канцелярії. Здається був при памяти. Коли зносили його до хати, окинув оком став, що досягав майже до самого дому, і шепнув:

— Це став, чи ріка?

Свята Унія

(Дальше.)

V. Перші переговори про унію з Римом.

По тім всім, що висше представлено, не було вже на нашій землі ні одної думаючої людини, котра не розуміла би, що від сходу ратунку для нашої Церкви нема і не буде. Бо схід сам гнив і тому нас не міг оживити, хіба до решти зруйнувати.

В чотири роки по відїзді царгородського патріярха Єремії князь Константин Острожський в листі з 21. червня 1593 р. до нашого Епископа Ігнатія Потія так описує упадок нашої Церкви:

„Явно всім, що люди нашої віри згіршилися і так є в Богослуженнях отяжілі, ліниві та недбалі, що (не тільки) не обороняють своєї віри, але самі з неї насміваються і покидаючи її приступають до ріжних сект... Зникли учителі і проповідники слова Божого, устали науки не чути проповідий... Все перевернулося й упало“...

Хоч князь мав великий голос в польськім уряді і хоч кождому урядови залежить звичайно не відверненню всякого народу від повної деморалізації, бо інакше розвал обхоплює й державу, — князь навіть не пробував звертатися до польського уряду, щоб поміг навязати переговори з Римом у справі унії.

Чому? Бо в польськім уряді не було найменшого сліду не то якогось змагання в тій справі, але навіть думки про се. Польща мала своїх клопотів по самі вуха. До того ще польська католицька Церква, хоч під опікою Риму стояла вище від нашої, одначе в тм часі і в неї були ріжні секти. Бо були то часи по виступі Лютра в Німеччині та цілого ряду основників инших сект. Ті секти хлинули й на Польщу та на польський костел і зачали його розбивати. Польський костел як більше здисциплінований скорше міг оборонитися і він мусів боронитися. Але се не давалоб йому ніякої змоги звернути увагу на справу унії навіть тоді, якби мав охоту до сего.

Инша річ, з впливом поодиноких польських духовних як нпр. славного проповідника Петра Скарги. Він 17 літ проповідував на Литві, де було також багато наших людий. Слухати його проповідий приходили люди ріжних вір. Приходили люди, особливо з висших верств тим більше, що по наших церквах проповідували дуже рідко або й зовсім не було проповідий. По проповідях навязували вони розмови з польським проповідником і випитували його як чоловіка бувалого про ріжні справи. На слідуючих проповідях Скарга відповідав їм обширнійше на їх запити. Так завязалися численні його знакомства. Бачучи зацікавлення наших людий головно питанням, чому в латинськім костелі панує такий порядок а у нас такий нелад, Скарга цілком слушно і правдиво відповідав на те: „Тому, що латиняне всіх народів і держав слухають одного Пастиря і не хочуть всі „управляти“ церквою. Щоб не оповідати про се кождому зокрема, Скарга написав про се книжку п. з.: „Про управу і єдність Церкви Божої під одним Пастирем“. Видав сю книжку 1577 р. у Вильні,

Видно, що наші предки більше тоді любили читати, ніж тепер читає наш загал, бо вже в 13 літ опісля видає Скарга друге видання тої книжки, котра цікавила головно наших людий. Бо книжки були тоді дуже дорогі. А всеж таки наші купували і читали їх, коли тепер, хоч книжка розмірно дешевша і хоч нашого народу далеко більше ніж було тоді, то нпр. книжка нашого найславнійшого тепер письменника Стефаника, видана в 1500 примірниках всего, лежить 15 літ і більше нерозпродана. Найцікавійше для нас тепер місце у тій дуже цікавій книжці польського проповідника є те, як він закидає Полякам, що не робили й не роблять ніяких заходів щоб дійшло до унії між їх сусідами (то є нашими батьками) і Апостольською Столицею.

Се ще один з багатьох доказів, чи Поляки, „накидали“ нам унію, чи взагалі навіть уваги не звертали на наш хаос, хіба коли сміялися з нас — також само зрештою як сміялися й наші люди з того цілого хаосу, про що виразно пише князь Острожський.

Одначе всі ті заходи Скарги були його приватним особистим зусиллям. Загал Поляків як не слухав його проповідий у справі ратовання польської анархізмом розїдженої держави, так не послухав рад, щоби Поляки помагали унії. Не послухали відразу не послухали й до самого кінця своєї держави, не слухають і сегодня. За те трохи більше послуху знайшов Скарга у наших. Один з перших зачав з ним переговорювати князь Константин Острожський. Переговорювали, як сказано й инші наші люди. Одначе з тих переговорів нїщо не могло вийти. Мабуть головно тому, що Єзуїти, до чина котрих належав і Скарга, — також не слухали Скарги: вони воліли, щоб унії не було, бо серед розвалу православія їм лекше було перетягати на латинство нашу молодь з високих шкіл. А наші бачучи, що Скарга говорить одно, а його товариші по чину роблять друге — кричали взагалі і проти латинства і проти унії, котру поручав Скарга. Але самим криком не могли оборонитися проти утрати молоді: церква наша далі тратила що ліпшу часть своїх людий, котрим досить було сварок між нами.

Весь час сидів при нім санітет. Навідувалися також і старшини і стрільці. Ніч а відтак день пройшли спокійно. За те слідуючого дня горячка значно змогласъ. Не приймав жадної поживи, зривався, маячив. У вечері прийшов ще один санітет. Була година десята, ніч була темна, падав сніг з дощем. Олекса кидався у горячці.

— Вони невинні... гей стримайтеся, вони не шпіони... Чуєте..? закричав що сили Олекса. Оба санітети зірвались на рівні ноги і прискочили до нього.

— Дядько... дядько... ха-ха-ха-ха... Здержатись хлопці.. Скорострілі на плечі... — став вимахувати рукою, вдаряючись об стіну. Санітет вхопив його за руку і став придержувати.

— Пст... тихо... ідуть вже без голови... Тату, мамо.. Тату... Тату... скричав на цілий голос і сів на ліжку. Санітети поклали його опять. На хвилинку вспокоївся, якби задрімав. Може за яких десять хвилин, отворив очі і вдивився на санітета.

— Що ви тут робите?

— . . .

— Пошукайте мені на шиї медалика.

Санітети здивовано переглянулися.

— Витягніть мені медалик.

Один сягнув рукою за сорочку, витягнув медалик і підніс йому до руки.

— До уст... — шепнув, підносячи голову.

Цей сповнив його бажання. Він, придержуючи його руку, став цілувати медалик.

— Це за рідний край, а це за тата, за маму, а це за Оленку.. а це за всіх... всіх...

— Вже... — Вспокоївся і примкнув очі.

Санітети присілися біля нього, і здрімалися.

Нараз зірвався хорий з криком „горить, горить“, вискочив з ліжка і вибіг з хати. Санітети з дива остовпіли. Вибігли за ним та з трудом догонили його над самим берегом ставу.

Коли добігли до нього, він захитався й наче підкошений цвіт повис мертвий їм на руках..

Спить він на заливанському кладовищі, далеко від рідньої радехівщини, на рідній, не своїй Землі.

Конецъ.

З церковних справ

Нищать церкви.

Президент московського совета підписав указ, на основі котрого має наступити зруйновання старинної церкви „Трох Святителів“ і двох гарних церков, присвячених Богоматери. В найблищім часі зачнуть також руйнувати славну церкву Параскевії Пятниці в Москві і старинний монастир Стрітенський. На тім місці має бути зроблений огород на проходи для комісарів. Стару церкву св. Єлисавети в палаті цариці Катерини в Петрограді вже перебудували на дискусійну салю. Чи довго вони в ній будуть дискутувати, не знати, але що дискутовання їх не добре скінчиться, се така певна річ, як амінь в Отченаши. Видно се по тім, що в цілій Росії оживає релігійний рух, на прим. в Ленінграді, в домі Петра Вел. вже що дня правиться Богослуження і комісарі бояться заборонити. З московської „Правди“ видно, що большевицький уряд поважно занепокоєний відродженням релігійного руху. ”Правда“ доносить, що доходить уже до того, що на комуністичних засіданнях домагаються виключення з партії за глум над християнською процесією... Большевики

розуміють, що скріплення релігії, се їх смерть. І для того хоч перед кінцем хочуть порийнувати ще трохи церков, поки самі впадуть.

Знищення памятника Христа.

Збольшевичені мехіканські робітники розсадили динамітом величавий памятник Христа Царя, що його вірні поставили ще в 1920 р. на шпилю гори Черо дель Кубілєте в горах Ґванахуато.

Молитва в школах.

Арх. виленський видав розпорядження оо. катехитам, щоби шкільна дітвора обовязково відмовляла перед наукою спільну молитву. Катехити мають також подбати, щоби в неділі та свята молодь брала участь у Богослуженню.

Пастирський Лист

В Львівських АЕпархіяльних Відомостях 1. III. поміщено Пастирський Лист нашого Митрополита, який подаємо в цілости.

АНДРЕЙ ШЕПТИЦЬКИЙ

Божою милістю і св. Ап. Престола благословенням Митрополит Галицький, Архиепископ Львівський, Епископ Камянця Подільського.

Духовенству і Вірним мир о Господі.

Час Великого Посту є часом, в котрому свята Церква накликує нас усіх до покаяння. Тому є й часом, в котрім епископи звертаються до вірних, щоби їм пригадати їх обовязки. Між тими обовязками, Дорогі Братя, один з найважнійших, се послух для св. Церкви; Ісус Христос сказав Апостолам: „Хто вас слухає, Мене слухає, а хто вами погорджує, Мною погорджує“. Се слово було сказане до Апостолів, як до тих, яким Ісус Христос приказав „ідіть і навчайте всі народи“ — до своїх висланників, до тих, котрим дав післанництво проповідати Євангеліє. І так як проповідь Євангелія обнимає всі народи світа і всі часи так і се післанництво не скінчилося зі смертю Апостолів, але тревае до наших днів і треватиме до кінця світа; а йому відповідь є обовязок нас християн — то післанництво принимати і слухати Церкви; кажу, нас усіх християн, бо і ми священики, чи епископи, що як з одної сторони маємо обовязок людям проповідати й бути їх душпастирями, так з другої сторони маємо обовязок святе післанництво Христове, дане Церкві, принимати і св. Церкви слухати; і ми під законами, під властю св. Церкви й справедливо, щоби ми, відзиваючися до вірних з наукою Христовою, в першу чергу самі для власних душ признавалися до сеї науки, принимали на себе й сповнювали обовязки, які з сеї науки випливають; піддавалися покірно церковній Власти і покірно сповняли її прикази, дані церковними законами. В часі Великого Посту треба нам сповнити такий закон, закон, що велить християнинови в часі Пасхи св. Причастіє приняти, приготовившися до достойного його приняття щирим покаянням у великодній св. Сповіди. Сповнення сего обовязку для нас самих є тим важнійше і святійше, чим частійше з великим болем серця мусимо стверджати, що між нашими вірними множиться число тих, що легковажать церковні закони і так мало дбають про християнське життя, що навіть раз в рік не хотять причащатися Пресвятим Тілом і Пресвятою Кровю Христа Спасителя.

Вправді за Божою ласкою множиться і число тих, що оцінюють як слід вартість безконечних Дарів, які християнська душа знаходить у св. Причастю й стараються як найчастійше приступати до св. Тайн; бувають парохії, де щодня по кілька або і кільканайцять душ приступають до св. Причастія; є й такі, що так дбають о чисту совість, що можуть що дня причащатися, сповідаючися раз на тиждень або бодай раз на місяць. Инші дбають о те, щоби бодай кілька разів в рік кормитися тим Божим ангельським Кормом. Так повинні всі поступати, бо хоч св. Церква не накладає такого обовязку, одначе до того усильно заохочує й від віків є у нашому обряді звичай, що у нас християне що найменше три рази на рік причащаються, той звичай, одобрений і потверджений нашими св. Соборами: замойським і львівським, принявся досить загально серед тих, що щиро й правдиво хотять бути християнами; їм не треба нової заохоти, вистарчить, коли скажу, що сей їх звичай добрий і святий, що повинні свято його придержуватися й свої діти вихоьувати у тій вірности для добрих і святих звичаїв наших батьків.

Але поміж вірними є й много таких, що лише раз в рік приступають до св. Сповіди і лише раз в рік кормлять свої душі ангельським Хлібом св. Причастія. Церков не вимагає від них більше, не накладає на них дальше ідучого обовязку, тому й я мушу їм признати, що у тій справі сповнили цю найменшу міру християнського життя, без якої ледви чи моглиб назватися християнами, хіба тільки з імени. Я однак можу й повинен сказати їм — як впрочим й скаже їм сповідник з нагоди пасхальної сповіди, що та найменша міра вистарчає на те,

---

І. К.

Його найважчий шлях.

Лікарі рішили. Нема вже рятунку — він невилічимо умово-недужий, богатого хлібороба бідний, бідний син.

Іще ні прощо не повідомив Хома Горішний домашніх — о, Господи Небесний, вони довідаються про все, ще доволі вчасно! А покищо треба подбати про недужого. Мусять його віддати до заведення для божевільних... та там не найде він вилічення.

Нещасливим случаєм зачув недужий у хвилині півсвідомости недосить тихо вишептане слівце, що освідомило його про його незавидну долю. У відповідь на це прийшли напади божевілля скоро один за одним. І мусіли наложити на нього кафтан безпеки. І цілісіньку ніч зорить батько біля сина, що в темряві вспокоївся. Його душевну темряву прояснює ще тільки одна одніська вбогенька зірка: він пізнав теперечки свойого батька й уже не тратить свідомости цего. Але все інше в його душі в обіймах ночі та мряки. А цих небогато світлих площин не дас вже ясної картини спомину. Нема вже сумніву: Степан Горішний мусить іти в дім божевільних... а тамечки буде йому ніч, що оповила його, ще богато довша, як ця страшна ніч була Хомі Горішньому.

Ранком вибралися оба в дорогу, батько й син. Коли хтонебудь чужий пробував торкнутися його, недужий діставав нападів божевілля. Та батьков позволив вести себе й кермувати собою мов дитя. І не знали кращої ради, як щоб Хома Горішний сам відпровадив сина до не надто далекої божевільні, гірка, сумна рада... Та, Хома Горішний сказав собі, що біль його серця меньше важить теперечки, як добро його дитини, то він їде з божевільним мало вживаним залізничим поїздом. На стації що до неї вони їдуть, має ждати на них найнята підвода й повезти до страшної остаточної мети їзди.

Усе ще має недужий на собі кафтан безпеки й навіть колиб повторилися напади божевілля, не трудно буде кріпкому, дужому мужеві вдержати в слухняности недужого.

Та поїзд котиться повагом. Тільки час від часу прикладає Степан руки до чола та постогнує... або блудить очима від предмету до предмету. Так доїхали до останньої стації.

Та нема ніякої підводи. Щож діяти Хомі? Чи ждати йому з недужим сином аж прийде поміч? Чиж виставляти йому на цікаві погляди, замітки шепотом, боязкі зчудування подорожних — себе й нещасного сина. А вже деякі стали збіратися кругом нього, а інші знов виминають його трівожно.

Рішився скоро. Спитав про дорогу в залізничого урядника й узяв сина за руку, так як вів його колись іще хлопям:

— Ходи, Степанку, підемо! — каже тихо й немов удобрюхуючи. І слухняно йде син за батьком понурою ходою на стрічу понурій долі.

На лісній дорозі звертають оба. Звільна під густими тінями дерев знимається дорога в гору. По одному боці стоїть чотирнацять стацій Христових страстей. Попри них ідуть теперечки оба. У душі умово недужого вид ікон, що колись так богато говорили йому, тепер не будить ніщо, крім неясних, „баламутних мов сон спогадів. Рухи в нього сливе механічно наслідують батькові, коли тихо кивом недужої голови складає поклін Господу й Спасителеві на Його дорозі страстей.

Та в батьковій душі стоїть нещастя, що навістило його й усю його семю виразно та ясно тепер, коли в нього є час до роздумування. Ох, Господи, який важкий шлях; Хома Горішний думає, що ніхто з людей не бувби в силі пройти такий важкий шлях, що він теперь проходить його разом із недужим сином.

По тому боці стоять стації край дороги. „Ісуса Христа засуджують на смерть“! Ах, засуджений на смерть і він

щоби не стягати з нагоди св. Пасхи нового тяжкого гріха на душу, але може не вистарчить на те, щоби мати тільки Божої благодати, щоби добре по християнськи жити, щоби те надприродне життя розвивати, бо й та сама річна сповідь, коли до неї старанно молитвою й постом приготовляться, відпустить гріхи, але може не дасть досить сил на будуче, щоби у всім зачати по християнськи жити; зі всіх гріхів рішучо й на ціле життя поправитися, й до гріхів своїх вже не вертатися; а скількиж разів може бути і так, що та сповідь не буде навіть достаточна для відпущення гріхів. Кожний християнин може сповідатися у якого хоче священика, не має ніякого обовязку сповідатися перед своїм парохом, а парохи дбаючи о добро своїх вірних, подбають о те, щоби їм дати нагоду сповідатися у чужих; але хто пасхальну сповідь відкладає до останньої хвилі, хто сам не користає з доброї нагоди, то дуже часто — на жаль — буде мати покусу нещиро сповідатися, бо обставинами буде змушений сповідатися у свого пароха; тому — на жаль — може лучитися, що християнин в сповіди зі страху або стиду затаїть перед сповідником тяжкий гріх і замість відступати від сповіди поєднаний з Богом, очищений на душі, скріплений Божою благодатю, осквернить ту найважнійшу і найсвятійшу хвилю в році, в якій до самого Ісуса Христа приступить, гріхом святокрадства. Впрочім — як трудно добре і щиро сповідатися тому, що лише раз в рік сповідається; як трудно здобутися на ту силу, щоби той день пасхальної сповіди був дійсним каянням, приніс правдиву зміну і поправу на ціле життя.

Але мимо всего щасливі ті, котрі бодай раз в рік принимають достойно Тіло і Кров Господню; які вони щасливі в порівнанню з тими нещасними, котрі відкидають від себе Божі Дари і куплену смертю Христову Божу благодать; що тими Дарами гордять, та у найважнійшій справі свойого життя відмавляють послух св. Церкві і ломлять той церковний закон, від якого може зависить їх вічне щастя і Боже благословенство для цілого дочасного життя.

О, які нещасливі, які бідні і гідні пожалування ті, що й на Великдень не хотять помиритися з Богом, доброю сповідю і святим пасхальним Причастієм.

Я волів би проповідати вам, дорогі Братя, про висші і більше потішаючі правди Божої науки, але самі відносини змушують мене до того, щоб звернутися своїм напімненням і своєю просьбою до вас якраз у тій найприкрійшій справі. Коли я яко монах-місіонар їздив іще по селах з місіями, я усе з більшою радістю і з більшим уподобанням говорив до народа про небо, про євангельські блаженства, про святість душі, про Божу благодать, про життє-муки і смерть Ісуса Христа, про Його святі науки, чим про прикрий і тяжкий обовязок — каяння, сповіди, покути. Але цего року усі ті високі, гарні і милі науки мушу лишити на боці. Ось тут на моїм столі лежить вязка паперів, що мене прямо палить. Ви певне, мої Дорогі Братя, знаєте, що по великодних святах кождий парох є обовязаний епископови свому донести, хто з його вірних до пасхального св. Причастія не приступив — хто з них не сповідався; кождий парох повинен такого християнина раз і другий раз напімнути, і вкінци пригадати йому кару екскомуніки наложену за те переступство, а коли се не поможе, має обовязок донести до Ординаріяту, який після рішення Синоду замойського і львівського „незалишить кинути на непослушних кару екскомуніки“. (Львівський Синод, титул II, глава III під кінець). Так сталося. Парохи донесли мені о таких християнах, що приказу Церкви у сій, так важній для них справі не хотять слухати і прилюдно, на очах цілої громади гордять найсвятійшою, найвисшою Тайною християнства, даючи тим прилюдне згіршення. Вязок тих письм, які я з ріжних сторін від парохів дістав, лежить на моїм столі й прямо палить мене; я не в силі сегодня до вас з нагоди великого Посту про що инше говорити; повторяється відай то, що описане у св. Євангелію, що пастир покидає 99 овець в вівчарні а йде шукати одної, що загинула. І тому мушу бесіду мою до вас всіх перервати а звернутися до тих нещасних, що Церкву Христову і самого Ісуса Христа покидають.

Докінчення буде.

Зі світа

Німецько - Совітське непорозуміння.

Доносять з Берліна, що на засіданню ґабінету міністер Штреземан представив справу непорозуміння німецько-совітського ізза арештовання большевиками шести німецьких інженірів, працюючих у ріжних фабриках в Донецькому басейні на совітській Україні. Ґабінет уповажнив Штреземана повідомити совітську владу про зірвання торговельних переговорів на знак спротиву ізза тих арештувань. Виконуючи це рішення Штреземан відбув конференцію з совітським амбасадором Крестенським і повідомив його про це рішення ґабінету. Рівночасно поставив зі сторони німецького уряду жадання: повідомити його про місце перебування арештованих інженірів, уможливити по-

---

що йде теперечки побіч нього... на душевну смерть!

„Чому, чому? — кричало дике питання вже вчора й сьогодні знову так часто в його мученій душі, „Всевишний Боже, чому Ти завдаєш нам таке? — Так кричить тепер знову в ньому... „Чому, чому?

А зір його лине до ікони по той бік уздоріжя. Там стоїть Спаситель із святочним спокоєм і бере хрест на рамя. І крізь Хомину душу пролітає думка, мов птичка тріпотить струдженими крилечками й бажає десь присісти для спочивку. А ця думка каже: „Господи під твоїм хрестом стояти хочу в покорі“! Хома Горішний трохи не чудується, що йому така думка впала саме тепер. І йому так на душі, начеб чув тихий шелест у літному лісі, мов гомін церковного співу... і немов він стоїть дома в церкві, на свойому добре відомому місці... й неначеб соняшне світло проливалося Божим домом. А там горі на проповідниці стоїть... так справді, там стоїть його син Степан.. і зачинає проповідь! А як гарно він говорить, його син, й як усі набожно прислухаються його словам! А говорить він? Про незглубиму Божу волю, говорить про допусти і іспити неба й як треба їх зносити, сильно й величньо! Егеж, він говорить так ясно й зрозуміло, зовсім добре може Хома Горішний розуміти, що він говорить...

Хома будиться з задуми, зривається нагло! Тре чоло й очі зіпрілою рукою. Чи ти маячиш Хомо, чи маячиш? Цей, що йде біля тебе, гляди, він уже не стоятиме при вівтарі, й не вийде на проповідницю... замкнуть його в маленьку келійку — ах, Хомо Горішний, що поможе тобі все твоє впования на Бога, що ти завсіди мав! Чи не розвіяло воно всіх твоїх надій?

Темні це голоси, що в душі Хоми починають нашіптувати таке. Та він отрясається з з цих нашіптувань рішучим зусиллям.

А колиб він теперечки не як недужий ішов біля тебе — так говорить він собі — чиж говоривби він інакше як те, що говорив у твоїх маячливих думках? Колиб він був здоров і мусівби потішати когось іншого, якусь чужу людину в її терпінню, чиж говоривби він інакше? Ні, він казавби, що Божої волі не прослідити людським думкам і що ми мусимо їй скорятися. Мусимо все зносити, що прийде, сильно й величньо!

І знов паде зір Хоми, що в душі бореться зі собою на стаційні ікони при дорозі. „Ісус Христос зустрічається зі своєю страдаючою Матірю — таке читає Хома на іконі що напроти ньої стоять тепер.

І лине він думками до дому, до хати! Тамечки є бідна жінка, що ще нічогісько не прочуває, що завтра вже страшний меч прошиє її душу. Бідна бідна мати!

Чи зможе він говорити з недужим сином, що ввесь час іде біля нього в отупінню, все ще з кафтаном безпеки на собі?

— Степане, — питає батько — чи ти не думаєш про дім, про хату рідну?

Нема відповіди.

— Степане, — пробує він іще раз — що маю сказати мамуні про тебе?

При згадці про неньку будиться синова душа з божевільної нестями на хвилиночку. Не гнізно й дико, як учора — ні, — тихо глядить недужий на батька й каже:

— Мати мусить бути сильна... і ти... і ви всі!

Та останні три слова застрягають у тихому хлипанні недужого.

О, дорого страждань, що тобою йдуть оба, кожен із майже невиносимим тягарем на мученій душі.

(Кінець буде.)

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ.

Із нинішним числом залучуємо чеки П. К. О. та просимо П. Т. Передплатників о негайне вирівнання залеглостий за І. квартал.

розуміння з ними, пояснити подрібно о що їх обжаловують, подати причину ізза якої їх арештовано.

Дотепер арештовано в Донецькому басейні 20 осіб. Рівночасно доносять із Риґи, що рух проти чужинецьким, головно німецьким робітникам прибирає вид дикої нагінки. З Донецького басейна усунено досі 117 інженірів і техніків, як підозрілих о протибольшевицьку діяльність.

Груба згуба.

В пристані в Ню-Йорку в хвилі, коли ладовано на один корабель транспорт золота, дві скрині по 100 тисяч долярів у золоті впали до моря. Нурці через цілий день шукали за тими скринями на дні моря, однак нічого не знайшли. Найцікавійше те, шо урядники корабельного товариства, яке займалося тим транспортом не хочуть сказати, чиє це золото та для кого призначене.

Трівога перед зараженими щурами.

Недавно переживали мешканці міста Бостону в Америці прикру годину. Показалося, що оден з кораблів привіз до пристані заражених чумою щурів. Зі страху, щоб тота зараза не перекинулася на людей, вислано на корабель осібну комісію з трійливими ґазами, щоб вигубити немалих напасників. Десинфектори взялись до роботи в осібних масках і костюмах. По двайцяти годинах вже не було ні одного живого щура, але й ті робітники ледво що дихали.

Страшна катастрофа.

Долину Сан Фердинандо, в Каліфорнії навістила страшна катастрофа: На ріці Кляра перервалася величезна мурована гребля й вода ріки в одній хвилині залила всю долину. Перед почином катастрофи люди почули страшний гук. Земля задрожала під ногами і в першій хвилі не мож було пізнати, що таке сталося. Всю долину залила небувала повінь. Всі низькі доми скрилися під водою. Вижші будівлі ще якийсь час опиралися рвучій струї, але й вони невстоялися перед загладою. Жертвою розшалілих филь упало понад 1000 людий. Многих смерть заскочила в сні.

Замах на бувшу цісареву Зиту.

В місцевости Більбау в Еспанії арештовано комуниста Рементарія, який виконав замах на бувшу австрійську цісареву Зиту. Замах не вдався і цісаревій ніщо не сталося.

Злодій покаявся.

До поліційного комісаріяту в Парижі прийшов священик та сказав: Приношу перстень, який перед двома місяцями вкрадено одній богатій Американці. І з кишені реверенди виняв перстень, що варт був 200 тисяч франків. Хто віддав Отцю цей перстень? Злодій! На дальші питання комісаря священик пояснив: Злодій є одним із моїх вірних. Недавно прийшов і в сповіди сказав, що вкрав перстень. Я сказав йому, що не дістане розгрішення, доки не принесе перстеня. Перстень приніс на другий день — і ось він. А як називається злодій — не скажу, бо це тайна сповіди. І священик поважно і радісно вийшов із комісаріяту.

Труп у шкільній салі.

В однім місточку у Франції знайдено в одній клясі тамошної народної школи трупа директора тоїж школи Беннета укритого за шкільною таблицею. Труп був покритий глибокими ранами, був звязаний ремінцями та рот мав затканий лахманом. Поліційні доходження устійнили, що Беннета замордували ученики, які ненавиділи його ізза його строгости.

Як нам боротися перед большевицьким пеклом?

Осьтак пізнали ми, яке велике нещастя, яке горе страшне вповадив більшовизм в селянські хати на Україні в Росії. Замість обіцюваного раю — пекло.

Та їм, більшовикам цего мало. Вони хочуть ущасливити оцим „раєм“ і інші країни.

Між іншими напосілися й на нашу й так уже нещасну Галичину, на нас українців-католиків. Вони знають, що поки в нас не пошириться більшовицька пошесть, поти вони й там на Україні непевні. Тому хочуть і в нас завести свій більшовицький лад і нас „ущасливити“ більшовицьким пеклом.

Вони витискають останні каплі поту, забирають останнє зерно хліборобам на Україні та в Росії, грабують церкви й монастирі — і за ці награбовані гроші наймають ріжних аґіторів — тисячі-тисячі. Платять солено цій гурмі неробів, щоб тільки по селах і по містах ширити більшовизм. І вештаються оці більшовицькі наймити по селах і містах та брешуть аж гидко й захвалюють радянський лад. Баламутять наших селян, буцім то на Радянщині є самостійна українська держава. А тимчасом „українська соціялістична радянська республика“ це тільки пуста назва. Україна там у такій самій неволі, як за царату. А т. зв. „український“ уряд мусить слухати приказів із Москви, бо як у чому найменьшому непослухається то його зараз проганяють. Така то самостійність!

Та їм дарма це все, оцим більшовицьким наймитам-аґітаторам. Їм платять то й брешуть, бо мусять.

І виговорюють вони несотворені річи на католицьку віру й Церкву, на священство, висміватоть нашу любов до України. Засівають ненависть і незгоду між ріжними станами, а передусім між селянством і робітництвом та українською інтеліґенцією духовною й світською.

А роблять це вони дуже хитро. Знають, що не всякий повірить їм відразу, коли виступлять явно. От і вдягають на себе овечу шкіру. Закладають не чисто більшовицькі партії й орґанізації, а тільки їм прихильні, як от „Сель-роб“, а навіть із національною закраскою, як партія „Праці“. Впихаються в читальні „Просвіти“ та в Кружки „Рідної Школи“.

Розумні люде не дадуться зловити на масні слова, відразу пізнаються на вовках у овечій шкурі.

Партія, союз, товариство, чи кружок, що намовляють до загарбування чужого майна насильством, — це, хочби не знати як невинно називалася — це більшовицька орґанізація, а ці, що йдуть із ними це більшовицькі прислужники. Люде, що нападають на релігію, на національну традицію це помічники, аґенти більшовиків.

Усі українці-католики, що не хочуть стати зрадниками католицької віри й рідного народу, мусять усіми силами поборювати комунізм у нас. Треба поучувати товаришів, приятелів, сусідів про пекольні наміри більшовиків. Треба ширити добрі книжки, часописи й летючки, що накликують до війни з більшовизмом.

Затямте всі, що щирий українець-католик не може бути ніколи комуністом, бо комунист це найбільший ворог хлібороба й усего українського народу.

Тому все й усюди поборюйте комунізм і комуністів.

Дописи

ДЗВИНЯЧКА, кудринецького деканату.

У першім тижні посту відбулися у нас великопостні реколекції. Науки голосив через цілий тиждень о. Чорнодоля з Кудринець.

Дивно нам видалось, коли наш о. парох заповів нам, що будемо відправляти реколекції. Ми думали, що реколекції могуть відбувати лише монашки та монахи по монастирях — а для нас звичайних собі християн селян та робітників — се і не потрібне і попросту не можливе.

Але наші сумніви і певного рода нехіть розвіяв о. провідник вже у першій науці в неділю. Виказав потребу, хосен і можливість відбування реколекцій так наглядно, що від разу попросту прикував нас до себе і через цілий тиждень мимо великих морозів церков була все битком набита людьми що слухали з увагою наук і розважали. Ми переконалися, що хосен з реколекцій справді великий. Світло Боже розвіяло темноту у наших душах — ми пізнали богато справ, що до тепер були нам неясні і байдужні а саме злобну і підступну роботу ворогів Бога і Церкви — шкоди і небезпеки безбожної а вагу і потребу католицької преси — конечність кат. акції навіть по селах — обовязок апостолування — словом реколекції просвітили нас у многих біжучих актуальних справах — запізнали нас з духом теперішнього нового поганського світа, отворили наші очі на підлесні залицяння до християнських селян і робітників тих, що на весь світ голосить, що є прихильними приятелями і опікунами бідного працюючого народа а на ділі се платні наймити ворогів Бога, Церкви і релігії. Одним словом реколекції просвітили нас і освідомили в Христі. А під теперішню хвилю — яке се важне! Непрошені опікуни за юдин гріш розбивають наш нарід на партії — приманчивими кличами баламутять його — підривають віру і

привязання до св. Церкви а темний нарід прибитий горем і бідою вірить першому ліпшому дурисвітови, що йому всьо обіцює а нічого не дає. Братя українські селяни і робітники — нам, щоб ми могли остоятися перед приманчивими словами баламутів — щоби ми могли розріжнити здорове зерно правди від кукілю ложі і лести, щоби могли пізнати хто нам справді приятель і батько а хто непрошений опікун, що о нім Христо сказав: „Богато маете опікунів — але мало батьків“ — нам треба богато світла Христового — нам треба правдивого католицького освідомлення — а се прийде до нас через реколекції.

Тимто я бідний селянин кличу до Вас братя селяни просіть Ваших отців духовних о реколекції! Відбувайте реколекції духовні — а в них Христос Вас просвітить. **Учасник.**

ТИСОВИЦЯ, повіт Старий Самбір. Від 25. лютого до 7. марта ц. р. відбулась в Тисовици велика місія ВС. оо. Редемптористів зі Станиславова. Вс. ОО. Яків Янжис і Володимир Породько так гарно проповідали, що мешканці сусідних 13 сіл через всіх 10 днів слухали тих пориваючих наук з великим одушевленням. З Тисовичан приступило до св. сповіди 300, а чужих 700 парохіян.

Що говорять числа?

Недавно вийшла в Харкові в державному накладі дуже цікава книжечка: — „Україна в цифрах“. Цю книжечку повинен би собі прочитати кождий українець. Зокрема є вона інтересна для тих, які під небеса еахвалюють радянські порядки на Україні.

Насамперед треба знати, що в книжечці не говориться про цілу українську область, а тільки про ту, яка є в рамцях „Радянської Республики“. Добра третина українських земель коротає злиденне життє в обіймах „брата“ Москаля.

Щож вичитуємо в згаданій книжечці?

На Радянській Україні живе 20,668.000 Українців. Це число фальшиве, бо учені подають число значно більше!)

Смертність населення по селах зростає. Коли в 1924 р. було на 10.000 душ смертних випадків 180 то вже в 1925 р. було їх 191.

Письменність стоїть дуже низько. Коли в р. 1920 було на 1000 Українців тільки 283 письменних, то рівночасно на 1000 Москалів було письменних 454, а Жидів 657.

Число шкіл від 1922 до 1925 зменшилося — на около 300.

Цікаві числа читаємо в книжечці про добробут селянства. В 1926 р. було без робочої худоби аж 45 процент господарств, значить, стільки саме, що в 1916 р. по всіх військових мобілізаціях і реквізиціях! Такі блага принесла революція селянинови по девятьох роках!

Ще гірший стан промислу. На всіх 3.346 підприємств працювало, і то не весь час — тільки 2.947. Видатність праці по тих підприємствах пересічно в двоє менша, як була перед війною.

Як бачимо, „досягнення“ революції дійсно великі!

Пролетаріяту на Україні є 17 процент (і то переважно не українського!). І цих 17 процент (в значно більшій части це Москалі й Жиди) панує над цілою Україною!

Коли в 1913 р. робітник діставав на рік 414 карбованців, то тепер (в 1926 р.), де доріжня в десятеро більша, дістає тільки 412 карбованців. Для порівнання додаємо, що американський „буржуй“ Форд платить своїм робітникам місячно (не річно!) 475 карбованців!

Службовці дістають місячно платні від 85 до 33 карбованців.

Наймит, отже справжній пролєтар, якому наші „Сельроби“ та „Радянці“ обіцюють у комуністичній державі грушки ан вербі), заробляє річно, грішми і натурою, разом 103 карбованців, підліток 26 карбованців, а жінка 54 карбованців. А найгірші чоботи коштують там 15 карбованців.

В книжечці зазначено також, які великі міліони карбованців відходять з України на Московщиву (125 міліонів карбованців!).

Ось який рай, які гаразди в тій країні, яку так перехвалюють наші комуністи! Є чим одушевлятися!

Важне для господарів

Як зберігати набіл?

Щоби заховати масло в свіжім стані через пару місяців, належить переполокати його в воді змішаній з саліцилевим квасом, який купується в аптиці в виді білого порошку. До літри зимної води всипується 2 ґрами порошку й полочеться в ній масло. Квас саліцилевий є зовсім нешкідливий для здоровля а нищить усякі бактерії — зарази, які спричинюють скоре зіпсуття масла. Добре є також мачати папір у змішаній зі саліцилем воді й обвивати ним полокане масло. Коли масло зберігається в посудині, так належить вимити її спіртом змішаним із саліцилевим квасом. В той спосіб забезпечене масло не буде гірке й довго заховається в свіжому стані.

НОВИНКИ

Смертний присуд. В Ряшеві по тридневій розправі засуджено на смерть 33-літнього селянина зі Собова Франціска Мотику, який кількома ударами мотикою в голову замордував у червні минулого року свого односельчанина Франціска Місьонга.

Злочин глухонімої. В Прусах коло Самбора глухоніма Юлія замордувала свого мужа Йосифа Кржика. Коли Кржик лежав вечером у ліжку, жінка його по замикавши двері вдарила його сокирою вісім разів у голову. Опісля стягнула його з постелі й хотіла затягнути до комори. Та сусіди зачули крик мордованого й виваживши двері застали Кржика вже конаючого. Кржикову відвезено до тюрми в Самборі.

Робітники затроїлися ґазом. В одній копальні під Соснівцем стався страшний випадок. До копальняного шибу зїхало двох робітників. Коли довго не вертали, зїхало за ними двох инших. Коли друга клітка вінди досягнула дна, перша рівночасно піднялася до гори, а в ній найдено двох запоморочених робітників, які затроїлися підземними ґазами. Зараз витягнули другу клітку, та вже запізно, бо оба робітники, які в ній находилися затроєні ґазом вже не жили.

Пробна мобілізація. Міністер військових справ зарядив пробне поликання на тридневні військові вправи кілька річників резервістів у ріжних повітах, а також у самій Варшаві. Вправи ці мають на меті провірити справність мобілізаційного апарату.

Поїзд переїхав фіру. Недалеко залізничої стації в Радехові о год. 10. в ночі поїзд, що їхав зі Львова до Стоянова переїхав на рампі фіру Василя Соболта, який сильно потовкся, та стратив чотири пальці правої руки. Кінь згинув на місці. Раненого відвезено до львівського шпиталя.

Нещасливий випадок. В Борщовичах коло Львова 18 літний Стефан Стебельницький гойдаючися під вязанням даху стодоли стратив рівновагу й упав на землю. Потовкся так дуже, що пару годин опісля вмер.

Чотири самогубства. У Львові одного дня поповнено аж чотири самовбийства. І так при помочі ріжних отруй намагали відібрати собі життя Анна Фрай, Станислав Вуйцік, Іван Спочинський та Яків Фрайнер. Усіх їх відвезено до шпиталя.

Катастрофа літака. В Жовкві при залізничім шляху на долину належачу до монастиря ОО. Василіян упав наслідком ушкодження мотору польський військовий літак і спалився. Жертвою катастрофи впали два летуни, старшина й підстаршина, яких тіла перевезено до Львова, де відбувся величавий похорон.

Дві пожежі у Львові. В однім дні трафилися у Львові дві пожежі. При вул. Коперника в друкарні Вольфа і Линка від залізної печі занялися папери й скринки з черенками (кашти). Друга пожежа вибухла в мешканню Анни Козел при вул. Білинських.

В обох випадках огонь погасила вогнева сторожа.

Жертва ножа. До львівського шпиталя привезено Франціска Борковського, торговельного агента, якого пробив ножем Петро Савицький.

Нещасливий випадок. В Перемишлі, в пекарні Яворського челядникови Корнилови Чарнецькому мотор розторощив вказуючий палець правої руки.

Грабіж у поїзді. В поїзді зі Львова до Стоянова, недалеко Радехова злодійська ватага зложена з кількох осібняків, між ними одної жінки напали на самітню їдучу в вагоні женщину і зрабували її 350 золотих. На стації в Камінці струмиловій при помочі поліції й залізничників удалося зловити всіх бандитів, які боронилися ножами.

Крівава драма. На одному з передмість Вильна військовий кольоніст Антін Садовинський в часі сварки зі жінкою добув револьвер і змірився до жінки. Жінка заслонилася однорічною дитиною, та Садовінський мимо цего стрілив два рази. Одна куля поцілила дитину, друга жінку. Обі жертви звірського кольоніста в грізному стані відвезено до шпиталю, де дитина вмерла, а жінка бореться зі смертю. Садовінського арештовано.

Самовбийства. У Львові при ул. Обозовій кинувся з другого поверха жид Ізаак Ґаєр з Турки. Тяжко ушкодженого відвезено до шпиталя. Зноваж в однім готелю при ул. Леґіонів застрілився Ізаак Ротман з Перемишля. В Варшаві застрілилося двох поліцаїв, а саме: Антін Смолік і Мечисцав Збржезняк.

Підкинена дитина. У Львові в брамі при ул. Св. Мартина ч. 23 незнана жінка підкинула хлопчика, який має около десять днів і втекла. Дитину віддано під опіку комісаріяту, а за мамою шукають.

Катастрофа в воздусі. Двох польських старшин-летунів Журавський і Мосевич вибралися літаком із Кракова до Варшави. Коло Радомя з причини густої мраки літак вдарився об дерево й упав на землю. Поручник Журавський згинув на місці. Зпід розбитого літака добули тяжко раненого Мосевича, який дізнав стрясення мозку та має поломані ребра.

Веселий кутик

Коли буде Великдень?

Був один мудрагель, що то всьо знав і на всім розумівся. Люди спостерегли це дуже скоро і нераз мали нагоду сердечно з нього посміятися. — Раз вибрався він на друге село — до суду. Парубки з того села побачили його з далека, перекинулися між собою кількома словами а відтак давай в голос нібито сперечатися:

„А я кажу, що ц. р. Великдень випадає в четвер“ каже один.

„А я кажу що у вівторок“ відповідає другий. „Ні, в четвер“. — „Алеж ні, бо в вівторок“.

Тимчасом надходить наш мудрагель. „Правда, пане Юстин, що ц. р. Великдень випадає у вівторок?“ звертаються деякі парубки до Юстина як до „знавця“.

„Так, так, у вівторок, у вівторок“. відповідає без надуми поважно Юстин.

Який сердешний сміх піднявся тоді, можна собі представити. Юстин з початку не знав, чого вони сміються а як довідався, що Великдень випадає завсіди лише в неділю, утік чимскорше і не дуже то вже своїми мудрощами пописувався.

Кілько і в нас є таких мудрагелів, що й Богу виповідають послух — і морочать людям голову большевицьким раєм.

В суді:

Він назвав мене ослом, дурнем, баранячою головою. Можу присягнути, що то все правда.

Жертви

на Місійний Інститут у Бучачі.

В жовтни, падолисті і грудню зложили жертви на Місійний Союз в Бучачи: з Яструбкова: Анна Баран — 30 зл., Озеряни: Марія Матковська — 30 зл., з Пукова: О. Василь Соловій (збірка в церкві) 30 зл., з Устрік долішних: О. Декан Михайло Жарський, з Нижнева: О. Михайло Береза — по 20 зл., з Білої: Дмитро Бакалим — 14 зл., зі Станиславова: Богослови Духовного Семинара — 12.22 зл., з Татарова: Михайло Шевчук — 10 зл., з Данціґа: Анна Баранівна — 20 зл., зі Львова: Марія Дрогомірецька, з Варшави: Евген Левицький, з Якубова: Іван і Анна Луцик, з Рунґурів: О. Михайло Бровко, з Калуша: О. Михайло Майорчак, з Пробіжної: Розалія Варениця, з Доброї: Апостольство молитви — по 10 зл., з Кийданова: Уряд Парохіяльний — 9 зл., з Королівки' О. Віктор Райд — 1 дол. ам., з Хохлова: Марія Березовська — зл., з Головчинців' О. Василь Гира — 6.40 зл., зі Заланова' О. Лев Залужний, з Ременова:Стефан Панасюк, з Мухавки: О. Михаїл Дрогомірецкий, з Белза: Адольф і Ольга Слиж, з Маряmполя: О. Василь Мотюк, з Познання' Теофіль Барусевич, з Утіхович: О. Корнило Строцький, зі Жизномира: О. Василь і Александра Стрільбицькі, зі Скалата: О. Григорій Плакида, з Білобожниці: О. Декан Лев Воробкевич, з Ворохти: Василь Мотрук, з Ясенева:О. Михайло Березюк, з Махнова: Йосифа Яців, з Княжого: Дмитро Ластавецький, з Половець: О. Василь Чиж, з Висоцька: О. Іоан Станчак, з Копичинець: Параскевія·Єлеївна, з Перемишля: О. Д-р Роман Решетило, з Журова: О. Василь Максимець, з Первятич: Меланія Касма, з Підберезець: Стефан Гапара, з Бабинець: О. Іоан Давидович, зі Щуткова: О. Сильвестер Коритко, зі Львова: Іванна Сельська, з Борщева: О. Захар, Золотий, з Кривенького: О. Іван Брикович, з Якубова: Дмитро Дужак, з Рожнева: Василина Галичук, з Ольшаниці: Стефан Мицик, з Озерян: Евгонія Лісовська, Наталія Михалевич, з Ягольниці: О. Стефан Король, з Угринківців: О. Василь Нанасси, зі Ждині: О. Володимир Ардан, з Худиковець: О. Стефан Ісковича, з Лискова: Марія Кассараба, з Княжого: Гр. Кат. Церков, з Роздоля: Катерина Федусевич — по 5 зл., з Ванькової: О. Стефан Конколовський, з Печеніжина: Д-р Василь Маковський — по 10зл., з Волі Чорноконецької: Василь Кулик — 4.50 зл., зі Заздрости: Анна Юхневич, з Марямполя: Василь Копись, зі Станиславова: Софія і Стефанія Копистянські, з Ясенева, Петро Савчук, з Погара: Яким Дуб, з Лещина: Василь Польовий, з Боневич: Василь Кострик — по 4 зл., з Голубна: Анастазія Ющук, зі Жидачева: Теодор Сцюрко — по 3.50 зл., з одачкова малого: Марія Береза, з Довжнева: Василь Нагірний, з Тагнополя: Александер Савуляк, з Горайця: Іван Воронець, зі Стибурівки: Гриць Деркач, з Новиці: О. Йосиф Салович, з Кривого; О. Николай Скоропас,, з Острині: О. Григорій Зінко, з Ряшева: Марія Саковська, з Данціґа: Ростислав Левицький, зі Скнилова: Анна Хомякова, з Борщева: Катерина Похмурська, зі Заздрости: Анна Мушинська, з Лісків: О. Мирослав Ріпецький, з Воскресінців: Василь Гуцуляк, з Роґізна: О. Михайло Телеп, з Кобак: О. Юрій Мелимука, з Висової: О. Андрій Дорош, з Теребовлі: О. Станислав Весоловський — по 3 зл., з Бучача: Марія Швайкевич 3 зл., з Цольваґни: Варварка Бабій 5.88 зл., з Рокітна: Юстина Ярочко, Анна жеребська, з Тисьмениці: О. Іван Коцюба, з Підлужа: Андрій Мокляк, з Турильча: О. Іван Кузик — по 2.50 зл., з Мельниці: Гр. Кат. Уряд Парохіяльний — 2.20 зл.,з Тарнова: Василь Кіцак 6 зл., зі Зеленої: Іван і Зофія Свищуки 6 зл., зі Соколівки: О. Декан Зиновій Кузьмович 4 зл., зі Старяви: Параскевія Жук 2.50 зл., з Дроґобича: Розалія Корчаківна, Катарина Хруньовська, з Прошової: Марія Скочеляс, зі Старяви: Катерина Тріска, з Торского: О. Декан Петро Саврій, з Литвинова: Йосиф Хома. з Нижнева: Теодор Поцула, з Гаїв вел.: Михайло Зарихта, зі Жіґльонду: Василь Флис, з Рушельчич: Анастазія Ккимко, зі Стрілиськ Стар.: Дмитро Шевців, зі Зборова: Дмитро Переймибіда, з Янча: О. Дмитро Хабурський, з Туря: Стефан Баран, зі Зубрця: О. Вячеслав Збудовський, з Радошиць: О. Теодор Левицький, з Далешевої: О. Андрій Василлина, з Губич: О. Дмитро Городиський, з Тесанова: Григорий Федина, з Березини: Никола Гудима, з Межиброду: О. Іван Фок, з Увіна: О. Іван Кінаш, з Ворволинців: О. Василь Лозовий, зі Забіря: Володимир, Микулович, з Війткого: О. Петро Андрійчук, з Підгородець: Андрусь Макогон підгородецький, з Ккакова: Анна Чучманівна, з Лісника: Ілько Танчак, з Городенки; Брониcлава Лясковська, зі Зеленої: Марія Пендусівна, з Бусовиська: Михайло Вівчарчин, з Волі Кобилянської: Ірена Пасічинська,, з Плесняи: Олена Панас, зі Седлиськ: Стефан Салабан, з Перемишля: О. Андрій Перхач, Іванна Проць, з Мижинця: О. Ярослав Гира, з Дубя: Н. Рудкова, з Лодзі: Анастазія Волянюк, з Ропенки; Михайко Одай, з Познаня; Єлена Крокошинська, з Козиць: Анна Савка, з Білої: Антін Маґеґа, з Рудник: О. Йоан Сенчук, з Невочина: з Латківців: Анна Стоколос, з Єзуполя: О. Ярослав Шарко, з Худиковець: Марія Лазенків, з Лучиць: МаріяПліхотова, зі Сушчина: Александер Ґабрих, з Курилівкі: Катерина Карван, з Підгатя: Читальня Просвіти, з Рудника: Петро Толочко, З Тарнавця: Параскева Коза, зі Старого Самбора: Михайло Мацуский, з Яремча: Йосиф Завадський, з Новосілкі Костюк: О. Омелян Боярський, з Лубяни: Пазя Гуменецька, з Мшани: О. Іван Соболевський, зі Станькової: Василь Сітарський, з Ванівки: О. Олексій Малярчик, з Дубна: Анна Куян, зі Седлиськ: Марія Курилів, з Лавочного: Іван Яблінський, зБарщович (3 зл.), зі Станиславова: Читальня Простіти, зі Жулина: Василь Золотуха, з Дуліб: Никола Боженко, з Космача: Никола Палійчук, зі Сушна: Емілія Кордуба, з Кадлубиськ: Василь Патериґа, з Перемишля: Марія Ванечко, з Буцова: Теодор Паук, з Циганович: Петро Сурма, з Мільна: Іван Луцик, з Накла: Олекса Салук, з Недільної: Теодор Пинько, з Несторович: Лука Нищота, з Любяни: Анна Пакуш, з Макова: Павліна Кость, з Воробіївки: Марія Перка, з Лімної: О. Яків Михнацький, з Камінків малих: О. Корсан Іван, з Дворця: Марія Богданович, з Жидачова: Теодор Сцюрко, Старий Самбір: Михайло Мацуський, з Велеснева: О. Василь Малкович, з Курилівки: Антін Скавронек, зі Сопова: М. Романовський, зі Скоромох: Марія Скочеляс, Львів: Анна Отрискова. З Підгородища: Дмитро Царик. З Радчи: Анна Остапяк, Параня Вацеба, по 2 зл.

Відповідальний редактор: Антін Лотоцький

З друкарні Вид. Сп. „Діло“, Львів, Ринок 10.